

Анна ЖЕЛІЗНЯК

ад'юнкту кафедри
адміністративного права і процесу
Дніпровського державного
університету внутрішніх справ

УДОСКОНАЛЕННЯ РОБОТИ ПІДРОЗДІЛІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ ІЗ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ

Я раніше вже досліджувала тему безпекового середовища освітнього процесу в умовах воєнного часу. З початку повномасштабного вторгнення всі заклади освіти в Україні повністю перейшли на дистанційну форму навчання. Але минав час і стало зрозуміло, що дистанційна форма навчання не дає того бажаного результату за рівнем сприйняття дітьми освітньої програми. Тоді і з'явилась необхідність переходу з дистанційного онлайн-навчання на повністю очне (офлайн) або змішане (офлайн/онлайн) навчання, яке передбачає реальне перебування дітей у закладах освіти [1].

Це питання і досі не втрачає своєї актуальності в умовах воєнного часу. Діти, які перейшли з дистанційної форми навчання на очне та змішане, вже заново освоїлися у шкільних реаліях та поринули у навчальний процес. І у зв'язку із цим виникла необхідність у запобіганні надзвичайним ситуаціям та забезпеченні порядку і безпеки учнів, працівників освітнього процесу та батьків. Таким чином, в межах проєкту «Служба освітньої безпеки» було впроваджено охорону навчальних закладів загальної освіти працівниками поліції.

Національна поліція України провела дослідження думки громадськості, у якому опитала понад 300 тис. респондентів з усіх регіонів України, переважно педагогічних працівників та батьків здобувачів освіти. Понад 70 % учасників опитування позитивно оцінили актуальність та доцільність роботи такого поліцейського для безпеки в закладах освіти [2].

01.10.2024 року було прийнято наказ Міністерства внутрішніх справ України № 663 «Про затвердження Інструкції з організації роботи підрозділів Національної поліції України із забезпечення безпечного освітнього середовища в закладах загальної середньої освіти» [3]. Цією інструкцією визначаються особливості роботи підрозділів Національної поліції України, які створені з метою реалізації державної політики з питань забезпечення безпечного освітнього середовища, захисту прав і законних інтересів учасників освітнього процесу, у закладах загальної середньої освіти.

До основних завдань та повноважень офіцерів Служби освітньої безпеки входить:

- забезпечення координації пропускового режиму на території навчального закладу;
- оперативна комунікація з екстреними службами;
- особисте реагування на правопорушення та вжиття заходів з його припинення;
- евакуація дітей у разі повітряної тривоги;
- наставництво для дітей.

Станом на листопад 2024 року в понад 1000 школах вже працювали інспектори Служби освітньої безпеки. Долучення шкіл до програми є виключно добровільним. Рішення про приєднання до програми ухвалюють засновники шкіл, а потім їх перелік погоджується Міністерством освіти та науки України та Міністерством внутрішніх справ. Упродовж 2024/2025 навчального року максимальна кількість шкіл, які можуть долучитися до програми, – це 2000, а упродовж 2025/2026 навчального року – вже 3000 навчальних закладів. Але є і обмеження – приєднатися до програми зможуть лише ті навчальні заклади, у яких навчається понад 200 учнів в очній або змішаній формі [4].

Кожен з офіцерів Служби освітньої безпеки є безпосередньо фахівцем або фахівчиною з питань безпеки, кваліфікованим поліцейським з досвідом і знаннями, якими він чи вона ділиться з учнівством. Кандидати на службу освітньої безпеки обов'язково проходять ретельний відбір та фахове навчання у закладах вищої освіти Міністерства внутрішніх справ. У процесі такого навчання вони розширюють знання із вікової психології, методів ефективної комунікації та вирішення конфліктних ситуацій лише мирним шляхом, знайомляться із принципами інклюзивної освіти, безбар'єрності, наданням першої невідкладної допомоги та іншими навичками.

Щодо витрат на оплату роботи офіцерів Служби освітньої безпеки, то вони покриваються виключно з бюджету Національної поліції України, а не за кошти батьківських внесків.

Таким чином, офіцер освітньої безпеки – це не охоронець, а фахівець із питань безпеки у навчальному закладі, який дбає про безпечне середовище для дітей під час навчального процесу у закладі освіти.

Список використаних джерел

1. Желізняк А. Безпекове середовище освітнього процесу в умовах воєнного стану. *Безпека дитини: правовий, організаційний, психологічний, освітній та інформаційний виміри*: матер. Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Дніпро – Одеса – Львів, 31 травня 2024 р.).
2. Поліцейський безпеки у школі – обов'язки та особливості співпраці. *Освітній омбудсмен України*. 2024.
3. Про затвердження Інструкції з організації роботи підрозділів Національної поліції України із забезпечення безпечного освітнього середовища в закладах загальної середньої освіти: Наказ МВС України від 01.10.2024 р. № 663.
4. Посилення безпеки в школах: як працюють офіцери безпеки. *Інтернет портал Міністерства освіти і науки України*. 2024.